

Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
MELCHIORA WATHELETA
přednesené dne 21. dubna 2016¹

Spojené věci C-105/15 P až C-109/15 P

**Konstantinos Mallis a Elli Konstantinou Malli (C-105/15 P),
Tameio Pronoias Prosopikou Trapezis Kyprou (C-106/15 P),
Petros Chatzithoma a Elenitsa Chatzithoma (C-107/15 P),
Lella Chatziioannou (C-108/15 P),
Marinos Nikolaou (C-109/15 P)**
proti
Evropské komisi,

Evropské centrální bance (ECB)

„Kasační opravný prostředek — Program na podporu stability Kyperské republiky — Dohoda uzavřená mezi zeměmi Euroskupiny a kyperskými orgány týkající se mimo jiné restrukturalizace bankovního sektoru Kyperské republiky — Provedení této části dohody Kyperskou centrální bankou — Žaloba na neplatnost“

I – Úvod

1. Svými kasačními opravnými prostředky se ve věci C-105/15 P Konstantinos Mallis a Elli Konstantinou Malli, ve věci C-106/15 P Tameio Pronoias Prosopikou Trapezis Kyprou, ve věci C-107/15 P Petros Chatzithoma a Elenitsa Chatzithoma, ve věci C-108/15 P Lella Chatziioannou a ve věci C-109/15 P Marinos Nikolaou (dále jen společně „Mallis a další“) domáhají zrušení usnesení Mallis a Malli v. Komise a ECB (T-327/13, EU:T:2014:909), Tameio Pronoias Prosopikou Trapezis Kyprou v. Komise a ECB (T-328/13, EU:T:2014:906), Chatzithoma v. Komise a ECB (T-329/13, EU:T:2014:908), Chatziioannou v. Komise a ECB (T-330/13, EU:T:2014:904) a Nikolaou v. Komise a ECB (T-331/13, EU:T:2014:905) (dále jen společně „napadená usnesení“), kterými Tribunál zamítl jejich žaloby podané proti Evropské komisi a Evropské centrální bance (ECB), směřující ke zrušení prohlášení Euroskupiny ze dne 25. března 2013 týkajícího se zejména restrukturalizace bankovního sektoru Kyperské republiky (dále jen „sporné prohlášení“), jejíž provedení bylo uloženo jako podmínka pro poskytnutí finanční podpory stability Evropským mechanismem stability (dále jen „EMS“).

II – Právní rámec

A – Primární unijní právo

2. Podle článku 137 SFEU „[p]ravidla zasedání ministrů členských států, jejichž měnou je euro, jsou stanovena Protokolem o Euroskupině“.

¹ — Původní jazyk: francouzština.

3. Protokol č. 14 o Euroskupině (dále jen „protokol č. 14“) stanoví:

„Článek 1

Ministři členských států, jejichž měnou je euro, se spolu neformálně scházejí. Tato setkání se konají tak často, jak je třeba, aby mohli diskutovat o otázkách spojených se zvláštní odpovědností, kterou sdílejí v oblasti jednotné měny. Komise se setkání účastní. Evropská centrální banka je vyzvána k účasti na těch setkáních, která připravují zástupci ministrů financí členských států, jejichž měnou je euro, a zástupci Komise.

Článek 2

Ministři členských států, jejichž měnou je euro, volí na dva a půl roku většinou hlasů těchto členských států předsedu.“

B – Smlouva o EMS

4. Dne 2. února 2012 byla v Bruselu (Belgie) uzavřena Smlouva o zřízení Evropského mechanismu stability mezi Belgickým královstvím, Spolkovou republikou Německo, Estonskou republikou, Irskem, Řeckou republikou, Španělským královstvím, Francouzskou republikou, Italskou republikou, Kyprskou republikou, Lucemburským velkovévodstvím, Maltou, Nizozemským královstvím, Rakouskou republikou, Portugalskou republikou, Republikou Slovinsko, Slovenskou republikou, Finskou republikou (dále jen „Smlouva o EMS“). V souladu s články 1, 2 a čl. 32 odst. 2 smluvní strany této smlouvy, a sice členské státy, jejichž měnou je euro, zavádějí mezi sebou mezinárodní finanční instituci, EMS, která má právní subjektivitu. Po její ratifikaci všemi signatáři vstoupila Smlouva o EMS dne 27. září 2012 v platnost.

5. Bod 1 odůvodnění Smlouvy o EMS zní takto:

„Evropská rada se dne 17. prosince 2010 shodla na tom, že je potřeba, aby členské státy eurozóny vytvořily stálý mechanismus stability. [EMS] bude plnit úlohu, kterou v současné době plní Evropský nástroj finanční stability [...] a Evropský mechanismus finanční stabilizace („EFSM“) a která spočívá v poskytování finanční pomoci členským státům eurozóny v případě potřeby.“

6. Článek 3 Smlouvy o EMS, nadepsaný „Účel“, stanoví:

„Účelem EMS je mobilizovat finanční prostředky a v rámci přísné podmíněnosti přizpůsobené zvolenému nástroji finanční pomoci poskytovat podporu stability svým členům, kteří se potýkají se závažnými potížemi s financováním nebo kterým takové potíže hrozí, je-li to nezbytné k zajištění finanční stability eurozóny jako celku a jejích členských států. Za tím účelem je EMS oprávněn opatřovat si finanční prostředky emisí finančních instrumentů nebo uzavíráním finančních či jiných smluv nebo dohod se svými členy, s finančními ústavami nebo s jinými subjekty.“

7. Článek 4 Smlouvy o EMS, nadepsaný „Struktura a pravidla hlasování“, stanoví v odstavci 1 následující:

„EMS má radu guvernérů a správní radu, jakož i generálního ředitele a potřebné zaměstnance.“

8. Článek 5 Smlouvy o EMS, nadepsaný „Rada guvernérů“, stanoví:

„1. Každý člen EMS jmenuje guvernéra a zástupce guvernéra, kteří jsou v jakémkoliv okamžiku odvolatelní. Guvernér je členem vlády členu EMS pověřeným financemi. V jeho nepřítomnosti je jeho zástupce oprávněn jednat v plném rozsahu jeho jménem.“

2. Rada guvernérů rozhodne, že jí předsedá předseda Euroskupiny, uvedený v protokolu (č. 14) o Euroskupině, přiloženém ke [SEU] a ke SFEU, nebo si zvolí předsedu a místopředsedu na dobu dvou let ze svých členů [...]

3. Zasedání rady guvernérů se mohou účastnit jako pozorovatelé člen [Komise] odpovědný za hospodářské a měnové záležitosti a prezident ECB, jakož i předseda Euroskupiny (není-li sám předsedou nebo členem rady guvernérů).

[...]

6. Rada guvernérů přijímá následující rozhodnutí společnou dohodou:

[...]

f) poskytnutí podpory stability EMS, včetně podmíněnosti hospodářské politiky stanovené v memorandu o porozumění uvedeném v čl. 13 odst. 3 [smlouvy o EMS] a výběru nástrojů a finančních pravidel a podmínek, v souladu s články 12 až 18 [smlouvy o EMS];

g) poskytnutí mandátu [Komisi] vyjednat ve spojení s ECB podmíněnost hospodářské politiky, kterou je podmíněna každá finanční pomoc v souladu s čl. 13 odst. 3 [smlouvy o EMS].

[...]“

9. Článek 12 Smlouvy o EMS, nadepsaný „Zásady“, definuje zásady, jimiž se řídí podpora stability, a v odstavci 1 stanoví:

„Je-li to nezbytné k zajištění finanční stability eurozóny jako celku a jejích členských států, může EMS poskytnout členovi EMS podporu stability, jež podléhá přísné podmíněnosti přizpůsobené zvolenému nástroji finanční pomoci. Tato podmíněnost může mít zejména podobu makroekonomického ozdravného programu nebo povinnosti nadále splňovat předem stanovené podmínky pro poskytnutí podpory.“

10. Článek 13 Smlouvy o EMS, nadepsaný „Postup pro poskytnutí podpory stability“, stanoví:

„1. Člen EMS může předložit žádost o podporu stability předsedovi rady guvernérů. V této žádosti uvede nástroj nebo nástroje finanční pomoci, které mohou připadat v úvahu. Po obdržení této žádosti pověří předseda rady guvernérů [...] Komisi v součinnosti s ECB:

a) posouzením, zda je dáno riziko pro finanční stabilitu eurozóny jako celku nebo jejích členských států, ledaže již ECB předložila analýzu podle čl. 18 odst. 2 [smlouvy o EMS];

b) posouzením, zda je veřejný dluh udržitelný. Je-li to účelné a možné, mělo by být toto posouzení provedeno ve spolupráci s [Mezinárodním měnovým fondem (MMF)];

c) posouzením skutečné či potenciální potřeby financování dotyčného člana EMS.

2. Na základě žádosti člana EMS a posouzení provedeného podle odstavce 1 může rada guvernérů v zásadě rozhodnout o poskytnutí podpory stability dotyčnému členovi EMS v podobě programu finanční pomoci.

3. Přijme-li rada guvernérů rozhodnutí podle odstavce 2, pověří [...] Komisi, aby v součinnosti s ECB a pokud možno společně s MMF s dotyčným členem EMS vyjednala memorandum o porozumění, v němž bude podrobně vymezena podmíněnost, s níž je tento program finanční pomoci spojen. Obsah memoranda o porozumění bude odrážet závažnost nedostatků, které je třeba řešit, a zvolený nástroj finanční pomoci. Generální ředitel EMS souběžně připraví návrh dohody o programu finanční pomoci, ve kterém se upřesní finanční podmínky a pravidla pomoci a zvolené nástroje a který přijímá rada guvernérů.

Memorandum o porozumění musí být plně slučitelné s opatřeními na koordinaci hospodářských politik upravenými SFEU, zejména s veškerými akty práva [Unie], včetně všech stanovisek, varování, doporučení nebo rozhodnutí určených dotyčnému členovi EMS.

4. [...] Komise podepíše memorandum o porozumění jménem EMS, pokud splňuje podmínky stanovené v odstavci 3 [článku 13 smlouvy o EMS] a pokud bylo schváleno radou guvernérů.

5. Správní rada schválí dohodu o programu finanční pomoci, jež upřesňuje finanční aspekty poskytované podpory stability a případně i pravidla pro vyplacení první tranše pomoci.

[...]

7. [...] Komise dbá v součinnosti s ECB a pokud možno společně s MMF na dodržování podmíněnosti, s níž je program finanční pomoci spojen.“

C – Memorandum o porozumění ze dne 26. dubna 2013

11. Dne 26. dubna 2013 bylo podepsáno Kyperskou republikou a Komisí jednající jménem EMS memorandum o porozumění [Memorandum of Understanding on Specific Economic Policy Conditionality (Memorandum o porozumění o politice zvláštní hospodářské podmíněnosti)]².

12. Jeho úvod stanoví:

„Ekonomický ozdravný program umožní čelit finančním, daňovým a strukturálním obtížím v krátkodobém i dlouhodobém horizontu, kterým [Kyperská republika] čelí. Základními cíli programu jsou:

— obnovit odolnost kyperského bankovního sektoru, jakož i důvěru vkladatelů a trhu provedením hluboké restrukturalizace finančních ústavů a omezením jejich velikosti, posílením dohledu a zhojením nedostatku kapitálu v souladu s politickou dohodou Euroskupiny ze dne 25. března 2013;

[...]“³

13. V první hlavě, nadepsané „Reforma finančního sektoru“, memorandum o porozumění stanoví: „1.26. Zadruhé [Trapeza Kyprou Dimosia Etairea Ltd (kyperská banka) (dále jen „Trapeza Kyprou“)“⁴] přebírá – postupem spočívajícím v nákupu a sloučení – téměř všechna kyperská aktiva [Cyprus Popular Bank Public Co. Ltd (Banque populaire de Chypre) (dále jen „Laiki“)“⁵], v jejich reálné hodnotě, jakož

2 — Úplná verze memoranda o porozumění je dostupná v anglickém jazyce na internetové stránce Ministerstva financí (Ypourgeio Oikonomikón) Kyperské republiky na následující adrese: [http://www.mof.gov.cy/mof/mof.nsf/All/B331D12F3608B009C2257D5D00239594/\\$file/Memorandum%20of%20Understanding%20April%202013.pdf](http://www.mof.gov.cy/mof/mof.nsf/All/B331D12F3608B009C2257D5D00239594/$file/Memorandum%20of%20Understanding%20April%202013.pdf).

3 — Neoficiální překlad.

4 — Trapeza Kyprou Dimosia Etairea Ltd je často nazývána svým jménem, anebo počátečními písmeny v angličtině, tj. „Kyperská banka“ nebo „BoC“.

5 — Mám na mysli řecké jméno Cyprus Popular Bank Public Co. Ltd, „Laiki“ („populaire“ v řečtině).

i v nominální hodnotě její pojištěné vklady a její poskytování krizové pomoci v oblasti likvidity. Nepojištěné vklady [Laiki] zůstanou i nadále v původním subjektu. Cílem je, aby hodnota převáděného majetku byla vyšší než převedené závazky, tak aby rozdíl odpovídal rekapitalizaci [Trapeza Kyprou] prováděné [Laiki] do výše 9 % převedených rizikově vážených aktiv. Rekapitalizace [Trapeza Kyprou] se provede takovým způsobem, aby tato banka po ukončení programu dosáhla prahové hodnoty pro poměr kmenového kapitálu ve výši 9 % za nepříznivých podmínek zátěžového testu, což by mělo přispět k obnovení důvěry a k normalizaci podmínek financování. Převod 37,5 % nepojištěných vkladů držících [Trapeza Kyprou] v akciích třídy A spojených s plnými hlasovacími právy a právy na dividendy pokryje společně s dodatečnými vklady do vlastního kapitálu z někdejšího subjektu [Laiki] největší část kapitálových potřeb. Část nepojištěných vkladů zbývajících u [Trapeza Kyprou] bude dočasně zmrazena, než bude dokončeno nezávislé ocenění, které je upraveno v následujícím bodě.

1.27. Zatřetí bude do konce června 2013 provedeno podrobnější a aktualizované nezávislé ocenění aktiv [Trapeza Kyprou] a [Laiki] v souladu s požadavky rámce pro řešení problémů bank, s cílem zajistit dosažení cílů kapitalizace. Za tímto účelem budou po konzultaci s [Evropskou] komisí, ECB a MMF nejpozději do poloviny dubna 2013 dohodnuty podmínky provedení nezávislého ocenění. Po provedení tohoto ocenění bude v případě potřeby uskutečněna další přeměna nepojištěných vkladů na akcie třídy A tak, aby bylo po ukončení programu zajištěno dosažení cíle minimálního poměru vlastního kapitálu ve výši 9 % rizikově vážených aktiv. Pokud by ohledně tohoto cíle došlo k překapitalizování [Trapeza Kyprou], přistoupí se ke zpětnému odkupu akcií, aby bylo možno vyplatit vkladatele ve výši částky odpovídající tomuto překapitalizování.“

D – Sekundární unijní právo

14. Rozhodnutí Rady 2013/236/EU ze dne 25. dubna 2013 určené Kypru o zvláštních opatřeních pro obnovu finanční stability a udržitelného růstu⁶ (dále jen „rozhodnutí 2013/236“) stanoví:

„Článek 1

1. Pro usnadnění návratu kyperské ekonomiky k udržitelnému růstu a fiskální a finanční stabilitě Kypr důsledně provádí makroekonomický ozdravný program (dále jen „program“), jehož hlavní prvky jsou stanoveny v článku 2 tohoto rozhodnutí. [...]

Článek 2

1. Hlavními cíli programu je ozdravení kyperského bankovního sektoru, pokračování probíhajícího procesu fiskální konsolidace a provádění strukturálních reforem na podporu konkurenceschopnosti a udržitelného a vyváženého růstu.

[...]

6. Ve snaze ozdravit finanční sektor Kypr i nadále důkladně reformuje a restrukturalizuje bankovní sektor a posiluje životaschopné banky prostřednictvím obnovení jejich kapitálu, řešení problémů s likviditou a posílení dohledu nad nimi. Program stanoví tato opatření a výstupy:

[...]

d) přijetí opatření k minimalizaci nákladů na restrukturalizaci bank hrazených daňovými poplatníky.
[...]

[...]

6 — Úř. věst. L 141, s. 32.

Článek 3

Toto rozhodnutí je určeno Kypru.“

15. Bod 3 odůvodnění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 472/2013 ze dne 21. května 2013 o posílení hospodářského a rozpočtového dohledu nad členskými státy eurozóny, jejichž finanční stabilita je postížena či ohrožena závažnými obtížemi⁷ (dále jen „nařízení č. 472/2013“) stanoví:

„Plný soulad mezi rámcem Unie pro mnohostranný dohled zřízeným [SFEU] a možnými podmínkami politiky vztahujícími se k finanční pomoci by měl být zakotven v právu Unie. [...]“

16. Znění nařízení č. 472/2013 stanoví:

„Článek 1

Předmět a oblast působnosti

1. Toto nařízení upravuje posílení hospodářského a rozpočtového dohledu nad členskými státy, jejichž měnou je euro, pokud tyto členské státy:

[...]

b) požadují nebo přijímají finanční pomoc od jednoho nebo několika jiných členských států nebo třetích zemí, z [EFSM], [ESM], evropského nástroje finanční stability (EFSF) nebo od jiných příslušných mezinárodních finančních institucí, jako je [MMF].

[...]

Článek 5

Informace o plánovaných žádostech o finanční pomoc

Členský stát, který má v úmyslu požádat o finanční pomoc od jednoho nebo několika jiných členských států nebo třetích zemí, z ESM, EFSF nebo od jiné příslušné finanční instituce, jako je MME, o svém záměru neprodleně informuje předsedu Pracovní skupiny pro Euroskupinu, člena Komise odpovědného za hospodářské a měnové záležitosti a prezidenta ECB.

Pracovní skupina pro Euroskupinu poté, co obdrží od Komise hodnocení, projedná plánovanou žádost s cílem posoudit zejména možnosti, které jsou v rámci stávajících finančních nástrojů Unie či eurozóny k dispozici předtím, než se dotyčný členský stát obrátí na případné věřitele.

Členský stát, který má v úmyslu požádat o finanční pomoc z EFSM, o svém záměru neprodleně informuje předsedu Hospodářského a finančního výboru, člena Komise odpovědného za hospodářské a měnové záležitosti a prezidenta ECB.

7 — Úř. věst. L 140, s. 1. S nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 473/2013 ze dne 21. května 2013 o společných ustanoveních týkajících se sledování a posuzování návrhů rozpočtových plánů a zajišťování nápravy nadměrného schodku členských států v eurozóně (Úř. věst. L 140, s. 11) je nařízení č. 472/2013 součástí reformy, nazvané „two-pack“, jejímž cílem je posílit hospodářskou integraci a konvergenci mezi členskými státy eurozóny.

Článek 6

Hodnocení udržitelnosti veřejného dluhu

Žádá-li členský stát o finanční pomoc z EFSM, ESM nebo EFSF, vyhodnotí Komise v součinnosti s ECB a pokud je to možné, s MMF udržitelnost veřejného dluhu tohoto členského státu a jeho skutečné či možné finanční potřeby. Komise toto hodnocení předloží Pracovní skupině pro Euroskupinu v případě, že finanční pomoc má být poskytnuta v rámci ESM či EFSF, a Hospodářskému a finančnímu výboru v případě, že finanční pomoc má být poskytnuta v rámci EFSM.

[...]

Článek 7

Makroekonomický ozdravný program

1. Žádá-li členský stát o finanční pomoc od jednoho nebo několika jiných členských států nebo třetích zemí, z EFSM, ESM, EFSF nebo od MMF, vypracuje po dohodě s Komisí, která jedná v součinnosti s ECB a případně s MMF, návrh makroekonomického ozdravného programu, který vychází z programu hospodářského partnerství podle nařízení (EU) č. 473/2013, přičemž tento program nahrazuje, a který uvádí roční rozpočtové cíle.

[...]

Návrh makroekonomického ozdravného programu je plně v souladu s článkem 152 Smlouvy o [FEU] a článkem 28 Listiny základních práv Evropské unie. Komise ústně informuje předsedu a místopředsedu příslušného výboru Evropského parlamentu o pokroku, jehož bylo dosaženo v přípravě návrhu makroekonomického ozdravného programu. Tyto informace se považují za důvěrné.

2. Rada na návrh Komise kvalifikovanou většinou schválí makroekonomický ozdravný program, který v souladu s odstavcem 1 připravil členský stát žádající o finanční pomoc.

Komise zajistí, aby memorandum o porozumění, které Komise podepsala jménem ESM nebo EFSF, bylo plně v souladu s makroekonomickým ozdravným programem schváleným Radou.

[...]

Článek 15

Hlasování v Radě

Ve věci opatření podle tohoto nařízení hlasují v Radě pouze členové Rady zastupující členské státy, jejichž měnou je euro, a Rada nepřihlíží k hlasu člena Rady zastupujícího dotýčný členský stát.

Kvalifikovaná většina členů Rady uvedená v prvním odstavci se vypočítá podle čl. 238 odst. 3 písm. a) Smlouvy o [FEU].

Článek 16

Použití na členské státy využívající finanční pomoc

Na členské státy, které k 30. květnu 2013 využívají finanční pomoc, se toto nařízení vztahuje od uvedeného dne.

[...]“

17. Rozhodnutí 2013/236 bylo zrušeno a nahrazeno prováděcím rozhodnutím Rady 2013/436/EU ze dne 13. září 2013, kterým se schvaluje makroekonomický ozdravný program pro Kypr a zrušuje rozhodnutí 2013/236/EU⁸ (dále jen „prováděcí rozhodnutí 2013/463“).

18. Jeho bod 6 odůvodnění zní následovně:

„Po vstupu nařízení (EU) č. 472/2013 v platnost má být nyní makroekonomický ozdravný program přijat ve formě prováděcího rozhodnutí Rady. Z důvodu přehlednosti a právní jistoty by měl být program opětovně přijat na základě čl. 7 odst. 2 nařízení (EU) č. 472/2013. Podstata programu by měla zůstat stejná jako u programu, který byl schválen [rozhodnutím 2013/236], ale měl by rovněž zahrnovat i výsledky přezkumu provedeného v souladu s čl. 1 odst. 2 uvedeného rozhodnutí. Zároveň by mělo být [rozhodnutí 2013/236] zrušeno.“

19. Ustanovení čl. 2 odst. 5 tohoto rozhodnutí stanoví:

„Ve snaze ozdravit svůj finanční sektor Kypr i nadále důkladně reformuje a restrukturalizuje bankovní sektor a posiluje životaschopné banky prostřednictvím obnovení jejich kapitálu, řešení problémů s likviditou a posílení dohledu nad nimi. Program stanoví tyto opatření a výstupy“:

[...]

c) přijetí opatření k minimalizaci nákladů na restrukturalizaci bank hrazených daňovými poplatníky [...]

III – Skutečnosti předcházející sporu

20. Od roku 2012 Kyperská republika postupně čelila silícím tlakům na finančních trzích v souvislosti s narůstajícími obavami o udržitelnost jejich veřejných financí, zejména pokud jde o významná opatření veřejné podpory vyžadovaná jejím oslabeným finančním sektorem.

21. Ratingové agentury postupně snižovaly hodnocení kyperských státních dluhopisů, a Kyperská republika tak pozbyla schopnost refinancování s využitím sazeb, jež by byly slučitelné s dlouhodobou fiskální udržitelností. Bankovní sektor zároveň stále více ztrácel možnost financování na mezinárodních trzích a velké instituce zaznamenaly výrazný nedostatek kapitálu.

22. Od prvních měsíců roku 2012 se některé banky se sídlem na Kypru, mezi které patřily Laiki a Trapeza Kyprou, dostaly do finančních nesnází. Kyperská republika proto rozhodla, že je nutná jejich rekapitalizace.

23. S ohledem na tyto značně nepříznivé hospodářské a finanční podmínky kyperské orgány dne 25. června 2012 oficiálně požádaly u předsedy Euroskupiny o finanční pomoc v podobě půjčky z EFSM/EMS, jakož i od MMF s cílem podpořit návrat kyperské ekonomiky k udržitelnému růstu, zajistit řádné fungování bankovního systému a zabezpečit finanční stabilitu v Unii a v eurozóně.

24. Dne 27. června 2012 vyzvala Euroskupina Komisi, aby se ve spolupráci s ECB, kyperskými orgány a MMF dohodla na makroekonomickém ozdravném programu pro Kyperskou republiku, včetně její potřeby finančních prostředků, a přijala příslušná opatření k zajištění finanční stability v současném velmi náročném prostředí, v němž hrozí riziko přelévání dopadu otřesů na trhu státních dluhopisů.

8 — Úř. věst. L 250, s. 40.

25. Kyperská republika a ostatní členské státy, jejichž měnou je euro, dospěly k politické dohodě o návrhu memoranda o porozumění v březnu 2013.

26. Prohlášením ze dne 16. března 2013 Euroskupina tuto dohodu přivítala a připomněla některá předvídaná opatření ozdravného programu, mezi něž patří zavedení daně z bankovních vkladů. Euroskupina uvedla, že vzhledem k souvislostem bylo poskytnutí finanční pomoci způsobilé zajistit finanční stabilitu Kyperské republiky a eurozóny v zásadě odůvodněné a vyzvala zúčastněné strany k urychlení probíhajících jednání.

27. Dne 18. března 2013 Kyperská republika nařídila uzavření bank ve dnech 19. a 20. března 2013. Prohlášením z téhož dne předseda Euroskupiny uvedl, že se daň z bankovních vkladů spolu s požadovanou finanční pomocí použije k obnovení životaschopnosti kyperského bankovního sektoru a tím k zajištění finanční stability Kypru. Upřesnil nicméně, že Euroskupina byla toho názoru, že malí vkladatelé by měli mít nárok na jiné zacházení než velcí vkladatelé, když zdůraznil význam plně zajistit vklady do 100 000 eur. Nakonec předseda Euroskupiny jejím jménem vyzval kyperské orgány, aby rychle provedly dohodnutá opatření.

28. Kyperské orgány se rozhodly prodloužit uzavření bank do 28. března 2013, aby zabránily náporu u přepážek.

29. Dne 19. března 2013 zamítl kyperský parlament návrh zákona kyperské vlády o zavedení daně ze všech bankovních vkladů Kyperské republiky. Dne 22. března 2013 přijala nový zákon o reorganizaci úvěrových institucí.

30. Dne 25. března 2013 Euroskupina učinila sporné prohlášení⁹, podle stanová:

„Euroskupina uzavřela dohodu s kyperskými orgány o základních prvcích budoucího makroekonomického ozdravného programu. Tato dohoda je podporována všemi členskými státy, jejichž měnou je euro, jakož i třemi orgány.

[...]

Euroskupina vítá plány na restrukturalizaci finančního sektoru uvedené v příloze. Tato opatření budou sloužit jako základ pro znovuoobnovení životaschopnosti finančního sektoru. Zejména zaručují všechny vklady do 100 000 eur v souladu s unijními zásadami.

[...]

Euroskupina vyzývá kyperské orgány a Komisi ve spojení s ECB a MMF, aby do začátku měsíce dubna dokončily memorandum o porozumění na úrovni dotčených služeb.

[...]

Euroskupina bere na vědomí rozhodnutí orgánů zavést vhodná správní opatření s ohledem na jedinečnou a výjimečnou situaci, které čelí kyperský bankovní sektor, a zajistit rychlé znovuootevření bank. Euroskupina zdůrazňuje, že tato správní opatření budou dočasná, přiměřená a nediskriminační a budou předmětem přísného dohledu ohledně jejich dosahu a jejich doby trvání v souladu se Smlouvou.

[...]

9 — Úplné znění sporného prohlášení je dostupné pouze v anglickém jazyce na internetových stránkách Komise (<http://ec.europa.eu/spain/pdf/acuerdo-eurogrupo-chipre.pdf>) a Rady (http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/ecofin/136487.pdf).

Euroskupina očekává od rady guvernérů EMS, že bude schopna formálně schválit návrh na poskytnutí finanční pomoci pro třetí týden dubna 2013, s výhradou splnění vnitrostátních postupů.“

31. Příloha sporného prohlášení zněla následovně:

„V návaznosti na předložení politických návrhů orgánů [Kyperské republiky], které Euroskupina všeobecně přivítala, bylo dosaženo následující dohody:

1. Laïki bude neprodleně restrukturalizována – s plným přispěním akcionářů, držitelů dluhopisů a nepojištěných vkladatelů – na základě rozhodnutí Kyperské centrální banky [(dále jen „KCB“)] pomocí nově přijatého rámce řešení problémů bank.
2. Laïki bude rozdělena na ‚dobrou banku‘ a ‚špatnou banku‘. ‚Špatná banka‘ bude postupně zlikvidována.
3. ‚Dobrá banka‘ bude začleněna do [Trapeza Kyprou] pomocí rámce řešení problémů bank a po konzultaci správních rad [Trapeza Kyprou] a Laïki. Bude předmětem [nouzového poskytnutí likvidity (NPL)] ve výši [devět] miliard eur. Pouze nezajištěné vklady [Trapeza Kyprou] zůstanou zmrazeny, než bude provedena rekapitalizace, a budou moci být následně uvolněny za přiměřených podmínek.
4. Rada guvernérů ECB poskytne likviditu [Trapeza Kyprou] v souladu s platnými pravidly.
5. [Trapeza Kyprou] bude rekapitalizována prostřednictvím konverze nezajištěných vkladů na vlastní zdroje s plným přispěním akcionářů a držitelů dluhopisů.
6. Konverze bude provedena tak, že bude zajištěn poměr kapitálu ve výši 9 % na konci programu.
7. Všichni držitelé pojištěných vkladů ve všech bankách budou plně chráněni v souladu s relevantními [unijními] právními předpisy.
8. Finanční pomoc v rámci programu (do [deseti] miliard eur) nebude použita na rekapitalizaci Laïki nebo [Trapeza Kyprou].“

32. Téhož dne guvernér KCB zahájil oddlužení Trapeza Kyprou a Laïki.

33. Dne 29. března 2013 byla za tímto účelem vyhlášena dvě nařízení¹⁰.

34. Nařízení č. 103 stanovilo rekapitalizaci Trapeza Kyprou na náklady zejména jejich akcionářů, držitelů jejich dluhopisů a jejich nezajištěných vkladatelů pro částky vyšší než 100 000 eur¹¹

35. Pokud jde o nařízení č. 104, stanovilo převod některých aktiv a pasiv Laïki na Trapeza Kyprou, včetně vkladů do 100 000 eur. Vklady vyšší než 100 000 eur byly ponechány u Laïki do její likvidace.

10 — Jedná se o To peri diasosis me idia mesa tis Trapezas Kyprou Dimosias Etaireias Ltd Diatagma tou 2013, Kanonistikí Dioikitiki Praxi No. 103 [nařízení z roku 2013 o oddlužení vlastními prostředky Trapeza Kyprou, prováděcí správní akt č. 103 (nařízení č. 103), EE, příloha III(I), č. 4645, 29. března 2013, s. 769 až 780], a To Peri tis Polisis Orismenon Ergasion tis Cyprus Popular Bank Public Co Ltd Diatagma tou 2013, Kanonistikí Dioikitiki Praxi No. 104 [nařízení z roku 2013 o prodeji některých činností Laïki, prováděcí správní akt č. 104 (nařízení č. 104), EE, příloha III(I), no 4645, 29. března 2013, s. 781 až 788].

11 — Toto oddlužení je často nazýváno „haircut“ (punkce) bankovních vkladů nebo „bail-in“ kyperských bank. Výraz „bail-out“ znamená záchrannou operaci, na níž nesou náklady externí investoři nebo daňový poplatník. Výraz „bail-in“ naopak znamená záchrannou operaci, v rámci které jsou věřitelé banky povinni souhlasit se zánikem části své pohledávky.

36. V souladu s těmito nařízeními bylo dne 29. března 2013 mezi 6 hodinou a 6:10 hod. ráno provedeno oddlužení Laiki a Trapeza Kyprou. Až do tohoto okamžiku byli Mallis a další majitelé vkladů u Trapeza Kyprou nebo Laiki, kteří na základě opatření stanovených uvedenými nařízeními utrpěli značné snížení jejich hodnoty. Mallis a další tvrdili, že ztratili vše, co překračovalo 100 000 eur.

37. Po přijetí nařízení č. 103 a č. 104 zahájila Komise nová jednání s kyperskými orgány za účelem dokončení memoranda o porozumění.

38. Na zasedání ze dne 24. dubna 2013 rada guvernérů EMS:

- potvrdila, že Komise a ECB byla pověřeny provedením ocenění uvedených v čl. 13 odst. 1 Smlouvy o EMS, a dále že Komise byla v součinnosti s ECB a MMF pověřena vyjednáváním memoranda o porozumění s Kyperskou republikou;
- rozhodla v zásadě o poskytnutí podpory stability Kyperské republiky v podobě programu finanční pomoci (PFP) v souladu s návrhem generálního ředitele EMS;
- schválila návrh memoranda o porozumění, sjednaný mezi Komisí ve spolupráci s ECB a MMF a Kyperskou republikou; a
- pověřila Komisi podepsáním tohoto memoranda jménem EMS.

39. Dne 25. dubna 2013 Rada přijala rozhodnutí 2013/236, které v čl. 2 odst. 6 písm. d) stanovilo, že „bail-in“ kyperských bank byl součástí makroekonomického ozdravného programu Kyperské republiky.

40. Memorandum o porozumění bylo podepsáno dne 26. dubna 2013 ministrem financí Kyperské republiky, guvernérem KCB a O. Rehnem, místopředsdou Komise.

41. Dne 8. května 2013 schválila správní rada EMS dohodu o PFP, jakož i návrh týkající se způsobů platby první tranše pomoci Kyperské republiky. Tato tranše byla rozdělena do dvou plateb provedených dne 13. května 2013 ve výši dvou miliard eur a 26. června 2013 ve výši miliardy eur. Druhá tranše podpory ve výši miliardy a půl eur byla vyplacena dne 27. září 2013. Mezi prosincem 2013 a červencem 2015 byly vyplaceny další tranše od 100 do 600 milionů eur.

42. Rada přijala dne 21. května 2013 nařízení č. 472/2013, na základě kterého bylo rozhodnutí 2013/236 zrušeno a nahrazeno prováděcím rozhodnutím 2013/463.

IV – Žaloby u Tribunálu a napadená usnesení

43. Návrhy došlými kanceláři Tribunálu dne 4. června 2013 Mallis a další podali tři žaloby směřující:

- ke zrušení sporného prohlášení, „které nabylo konečné formy [nařízením č. 104] guvernéra [KCB] jednajícího v postavení zástupce [Evropského systému centrálních bank], kterým bylo rozhodnuto o ‚prodeji některých činností‘ banky [Laiki] a které v podstatě představuje společné rozhodnutí [ECB] a Komise“;
- podpůrně k určení, že nehledě na formu a druh sporného prohlášení toto prohlášení v podstatě představuje „společné rozhodnutí [ECB] nebo Komise“;
- podpůrněji ke zrušení sporného prohlášení „nehledě na jeho formu a druh“;
- ještě podpůrněji ke „zrušení společného rozhodnutí [ECB] nebo Komise [...] přijatého prostřednictvím Euroskupiny, nehledě na jeho formu a druh“; a

— k uložení náhrady nákladů řízení ECB nebo Komisi.

44. Samostatnými podáními došlými kanceláři Tribunálu ve dnech 1. a 9. října 2013 vznesly Komise a ECB námitky nepřípustnosti na základě článku 114 jednacího řádu Tribunálu. Navrhovaly, aby Tribunál:

- odmítl žalobu jako nepřípustnou a
- uložil Mallis a dalším náhradu nákladů řízení.

45. Napadenými usneseními Tribunál odmítl žaloby v plném rozsahu jako nepřípustné.

46. Vzhledem k tomu, že Mallis a další se domáhali zrušení prohlášení Euroskupiny ze dne 25. března 2013, ale podali žaloby proti Komisi a ECB (což bylo potvrzeno v jejich písemných vyjádřeních)¹², přezkoumal Tribunál nejprve v bodech 38 až 50 napadených usnesení, zda sporné prohlášení bylo možné přičíst Komisi a ECB.

47. Na základě protokolu č. 14, který stanoví, že Euroskupina je neformálním uskupením ministrů členských států eurozóny, „aby mohli diskutovat o otázkách spojených se zvláštní odpovědností, kterou sdílejí v oblasti jednotné měny“¹³, Tribunál rozhodl v bodě 44 napadených usnesení, že nebylo „možné učinit závěr, že Euroskupina [byla] kontrolována Komisí nebo ECB, ani že [jednalo] jako zplnomocněný zástupce těchto orgánů“¹⁴.

48. V bodech 46 až 50 napadených usnesení Tribunál rovněž zamítl myšlenku, že by sporné prohlášení mohlo být přičteno EMS, neboť EMS byl údajně kontrolován Komisí a ECB.

49. Tribunál rovněž pro doplnění přezkoumal v bodech 51 až 62 napadených usnesení otázku, zda sporné prohlášení mělo právní účinky vůči třetím osobám.

50. V tomto ohledu rozhodl, že i když sporné prohlášení obsahovalo formulace, které by se mohly jevit jako kategorické, zejména ty, které se týkaly restrukturalizace Laiki a punkce nezajištěných bankovních vkladů, nemohly být vykládány izolovaně, nýbrž „musí být naopak zasazeny do kontextu, ze kterého jasně vyplývá čistě informativní obsah [sporného] prohlášení“¹⁵.

V – Řízení před Soudním dvorem

51. Kasačními opravnými prostředky ze dne 27. února 2015, došlými Soudnímu dvoru dne 4. března 2015, Mallis a další navrhuje, aby Soudní dvůr:

- zrušil napadená usnesení a
- zrušil jejich povinnost k náhradě nákladů řízení v prvním stupni.

52. V kasačních odpovědích Komise a ECB navrhuje, aby Soudní dvůr:

- zamítl kasační opravné prostředky a
- uložil navrhovatelům náhradu veškerých nákladů řízení.

12 — Viz bod 37 napadených usnesení.

13 — Článek 1 protokolu č. 14.

14 — Bod 44 napadených usnesení.

15 — Bod 61 napadených usnesení.

VI – Kasační opravné prostředky

53. Především, že navrhuji Soudnímu dvoru, aby zamítl dotčené kasační opravné prostředky, ale význam otázek, které představují z hlediska účinné soudní ochrany, jejich souvislost s judikaturou Soudního dvora [rozsudky *Pringle* (C-370/12, EU:C:2012:756) a *Gauweiler a další* (C-62/14, EU:C:2015:400)], vztah (nebo chybějící vazba) mezi systémem EMS a unijním právem, jakož i rozhodnutí Soudního dvora rozhodnout tyto kasační opravné prostředky rozsudkem (stejně jako ostatně kasační opravné prostředky ve spojených věcech C-8/15 P, C-9/15 P a C-10/15 P týkající se žalob na neplatnost a na náhradu škody spojených s memorandem o porozumění) a svěřit je velkému senátu, mě vedou k tomu, že učiním několik úvodních poznámek předtím, než se budu zabývat důvody kasačních opravných prostředků předloženými Mallis a dalšími.

A – Úvodní poznámky

1. K Euroskupině

54. Vzhledem k tomu, že Euroskupina není uvedena v prvním pododstavci článku 263 SFEU a není součástí sedmi unijních orgánů uvedených v čl. 13 odst. 1 SEU, její akty lze napadnout žalobou na neplatnost pouze, pokud lze Euroskupinu považovat za složení Rady nebo instituci nebo subjekt Unie.

55. Euroskupina je výslovně uvedena v článku 137 SFEU, který pokud jde o složení a podmínky jejich zasedání, odkazuje na protokol č. 14 připojený ke Smlouvě o FEU.

56. Z těchto ustanovení jasně vyplývá, že Euroskupina je složena z ministrů financí členských států eurozóny, na jejíž zasedání je přizvána Komise a ECB.

57. Protokol č. 14 stanoví, že tito ministři „se neformálně scházejí“ a že „volí na dva a půl roku předsedu“.

58. Článek 16 odst. 6 SEU dále upřesňuje, že Rada zasedá v různých složeních, jejichž seznam přijímá Evropská rada v souladu s čl. 236 písm. a) SFEU. Podle tohoto seznamu uvedeného v příloze I jednacího řádu Rady¹⁶ Rada zasedá v deseti různých složeních¹⁷, mezi kterými není uvedena Euroskupina.

59. Mezi Euroskupinou a Radou lze nalézt souvislost ve skutečnosti, že Euroskupina zasedá obvykle jednou měsíčně den před zasedáním Rady pro hospodářské a finanční záležitosti¹⁸ a kancelář předsedy pracovní skupiny Euroskupina¹⁹ se nachází v Generálním sekretariátu Rady v Bruselu²⁰.

60. Kromě toho jsou ve Smlouvě o FEU stanovena zvláštní pravidla pro hlasování Rady o opatřeních, která se týkají členských států, jejichž měnou je euro. Článek 136 odst. 2 první pododstavec SFEU totiž stanoví, že „[n]a hlasování o [těchto] opatřeních se podílejí pouze členové Rady zastupující členské státy, jejichž měnou je euro“, což by mohla značit Euroskupinu, jelikož členské státy, jejichž měnou není euro, se na jejich zasedáních ani nepodílejí.

16 — Viz rozhodnutí Rady 2009/937/EU ze dne 1. prosince 2009, kterým se přijímá její jednací řád (Úř. věst. L 325, s. 35).

17 — Obecné záležitosti; zahraniční věci; hospodářské a finanční záležitosti; spravedlnost a vnitřní záležitosti; práce; sociální politika; zdravotnictví a spotřebitelé; konkurenceschopnost (vnitřní trh, průmysl, výzkum a vesmír); doprava, telekomunikace a energetika; zemědělství a rybolov; životní prostředí; vzdělávání, mládež, kultura a sport.

18 — Viz internetová stránka Rady na následující adrese: <http://www.consilium.europa.eu/fr/council-eu/eurogroup/>.

19 — Pracovní skupina Euroskupina je přípravným orgánem pro zasedání Euroskupiny, která je složena se zástupců v rámci Hospodářského a finančního výboru členských států, které jsou součástí eurozóny, Komise a ECB.

20 — Viz internetová stránka Rady na následující adrese: <http://www.consilium.europa.eu/fr/council-eu/eurogroup/eurogroup-working-group/>.

61. I přes tyto spojující body se domnívám, že Euroskupina nepředstavuje složení Rady nejen proto, že Smlouva o FEU jí tuto kvalifikaci nepřiznává a není složena ze všech členských států Unie, ale rovněž z důvodu rozdílu funkcí, které jsou jim svěřeny. Euroskupina je fórem, kde členské státy, jejichž měnou je euro, diskutují otázky spojené se zvláštní odpovědností, kterou sdílejí v oblasti jednotné měny²¹, kdežto funkce Rady, jak stanoví čl. 16 odst. 1 SEU, jsou mnohem širší a zahrnují zejména výkon legislativní funkce Unie společně s Parlamentem a jiné rozhodovací pravomoci svěřené pouze Radě Smlouvou o FEU.

62. Skutečnost, že Euroskupinu nelze považovat za složení Rady, automaticky nenaznačuje skutečnost, že nepředstavuje instituci nebo subjekt Unie ve smyslu čl. 263 prvního pododstavce SFEU.

63. Pokud však byly Lisabonskou smlouvou akty „institucí a subjektů Unie“ přidány mezi akty, proti kterým lze podat žalobu na neplatnost, a to proto, aby bylo zabráněno tomu, že některé budou vyloučeny ze soudního přezkumu, nic to nemění na tom, že Euroskupina, neuvedená v článku 263 SFEU, nemá právní subjektivitu.

64. Nic ve Smlouvě o FEU, ani v judikatuře neumožňuje se domnívat, že autoři Smlouvy o FEU zamýšleli se vzdát tohoto požadavku²². Vždy, když Smlouva o FEU hodlala učinit článek 263 SFEU použitelným, aniž by bylo třeba právní subjektivity, výslovně uvedla dotčené orgány, instituce a subjekty, ať již se jedná o Evropskou radu (doplněnou Lisabonskou smlouvou) nebo o Výbor regionů²³.

65. Aniž by byla dotčena možnost přičíst tyto akty orgánu uvedenému v článku 263 SFEU, instituci nebo subjektu Unie s právní subjektivitou, nedomnívám se tedy, že by bylo možné Euroskupinu považovat za instituci nebo subjekt Unie ve smyslu čl. 263 prvního pododstavce SFEU.

66. Tento závěr by sice mohl způsobit problém z hlediska zásady účinné soudní ochrany²⁴ ale pouze tehdy, kdyby Euroskupina získala ve Smlouvě pravomoc přijímat akty se závaznými právními účinky vůči třetím osobám, což se nestalo, jelikož Euroskupina je diskusním fórem a nikoliv rozhodovací institucí. Tato charakteristika kromě toho naznačuje skutečnost, že účast ECB na setkáních Euroskupiny není v rozporu s její nezávislostí zaručenou čl. 282 odst. 3 SFEU, kterou jsou orgány, instituce a subjekty Unie, jakož i vlády členských států povinny respektovat.

67. Z toho důvodu nelze akty Euroskupiny zrušit na základě článku 263 SFEU.

2. K EMS a jeho radě guvernérů

68. Smlouva o EMS není součástí unijního právního řádu. Jak Soudní dvůr rozhodl v bodě 180 rozsudku Pringle (C-370/12, EU:C:2012:756), „při zřízení takového mechanismu stability, jako je EMS, nedochází ze strany členských států k uplatňování unijního práva [...], neboť Smlouva o EU ani Smlouva o FEU nesvěřují Unii k jeho zřízení žádnou zvláštní pravomoc [...]²⁵“.

21 — Článek 1 protokolu č. 14.

22 — Viz rozsudek Elitaliana v. Eulex Kosovo (C-439/13 P, EU:C:2015:753, body 58 a 59).

23 — Podotýkám, že Účetní dvůr není uveden v čl. 263 prvním pododstavci SFEU, i když je, jak stanoví čl. 13 odst. 1 SEU, orgánem Unie a nikoliv pouze její institucí nebo jejím subjektem. Otázka, zda je třeba tím spíše orgány považovat za instituce nebo subjekty unie nebo zda je tato mezeza opomenutím nebo výrazem toho, že její akty nelze napadnout žalobou na neplatnost, dosud nevystala.

24 — V tomto smyslu viz stanovisko generálního advokáta Jääskinen ve věci Elitaliana v. Eulex Kosovo (C-439/13 P, EU:C:2014:2416, bod 51): „domnívám se, že i když neexistuje výslovné ustanovení, které by stanovilo, že dotčený útvar má právní subjektivitu, znění čl. 263 pátého pododstavce SFEU zakládá velmi silnou domněnku v tom smyslu, že pokud orgány zřídí útvar, který může přijímat rozhodnutí, jež se dotýkají jednotlivců, musí být možné podat proti nim opravný prostředek“.

25 — Viz také bod 105 tohoto rozsudku.

69. Podle čl. 4 odst. 1 Smlouvy o EMS má EMS radu guvernérů (ve skutečnosti ministři financí členských států EMS, jak stanoví čl. 5 odst. 1 Smlouvy o EMS), správní radu a generálního ředitele, přičemž nejvyšším orgánem jejího vedení je pochopitelně rada guvernérů.

70. Předseda rady guvernérů je v zásadě předsedou Euroskupiny (čl. 5 odst. 2 Smlouvy o EMS).

71. Je tedy zjevné, že až doposud měla Euroskupina a rada guvernérů EMS přesně stejné složení, neboť od svého založení rada guvernérů rozhodla, že jí bude předsedat předseda Euroskupiny.

72. Ohledně Komise a ECB, čl. 5 odst. 3 Smlouvy o EMS stanoví, že setkání rady guvernérů se mohou účastnit jako pozorovatelé člen Evropské komise odpovědný za hospodářské a měnové záležitosti a prezident ECB.

73. Členský stát, který plánuje žádat EMS o finanční pomoc EMS, musí použít postup stanovený v článku 13 Smlouvy o EMS.

74. V souladu s odstavcem 1 tohoto článku musí tento členský stát předložit žádost o podporu stability předsedovi rady guvernérů, který pověří Komisi, aby ji v součinnosti s ECB posoudila.

75. Článek 13 odst. 2 Smlouvy o EMS stanoví, že na základě žádosti členského státu a posouzení této žádosti provedené Komisí a ECB může rada guvernérů v zásadě rozhodnout o poskytnutí podpory stability dotyčnému členskému státu.

76. Podle čl. 13 odst. 3 Smlouvy o EMS, pokud rada guvernérů přijme takové rozhodnutí, pověří Komisi a ECB, aby „a pokud možno společně s MMF s [dotyčným členem] vyjednala memorandum o porozumění, v němž bude podrobně vymezena podmíněnost, s níž je [...] program finanční pomoci spojen“.

77. Je třeba upřesnit, že v souladu s čl. 5 odst. 6 písm. g) Smlouvy o EMS je záležitostí rady guvernérů, aby definovala společnou dohodou podmíněnost hospodářské politiky, s níž je finanční pomoc členskému státu v nesnázích spojena.

78. Podle čl. 13 odst. 4 Smlouvy o EMS Komise podepíše memorandum o porozumění jménem EMS, pokud splňuje podmínky stanovené v odstavci 3 a bylo schváleno radou guvernérů.

79. Správní rada EMS poté schválí „dohodu o programu finanční pomoci“²⁶.

80. Poté je na dotyčném členském státu, aby přijal vnitrostátní opatření nutná k provedení závazků obsažených v memorandu o porozumění.

81. Připomínám, že Soudní dvůr rozhodl v bodě 161 rozsudku Pringle (C-370/12, EU:C:2012:756) ohledně těchto funkcí svěřených Komisi a ECB v rámci Smlouvy o EMS, že „jakkoli jsou funkce významné, nezahrnují v sobě žádnou vlastní rozhodovací pravomoc. Činnost vykonávaná těmito dvěma orgány v rámci téže smlouvy navíc zavazuje pouze EMS“²⁷.

82. Podotýkám nicméně, že na základě čl. 13 odst. 4 Smlouvy o EMS má Komise podle všeho pravomoc (a povinnost ve svém postavení strážkyně Smluv) zablokovat memorandum o porozumění, pokud toto memorandum není, jak vyžaduje odstavec 3 téhož článku, slučitelné s opatřeními na koordinaci hospodářských politik stanovenými Smlouvou o FEU. Je-li skutečností, že toto odmítnutí Komise provést mandát podepsat memorandum o porozumění jménem EMS je široce

26 — Článek 13 odst. 5 Smlouvy o EMS.

27 — Účast na setkáních rady guvernérů jako pozorovatelé, vyjednávání, podpis a dohled nad prováděním memoranda o porozumění dotyčným členským státem.

nepravděpodobné („teoretické“, uvedla Komise na jednání), jelikož Komise dbala na slučitelnost uloženou v čl. 13 odst. 3 Smlouvy o EMS ve všech fázích procesu od podání žádosti členského státu v nesnázích, ale tato nepravděpodobnost nemění nic na právním zjištění. K podpisu Komise dochází jménem EMS, a jak je uvedeno v bodě 161 rozsudku Pringle (C-370/12, EU:C:2012:756), zavazuje pouze EMS, který je tedy jediným autorem dotčených rozhodovacích aktů.

83. Kromě toho, vzhledem k tomu, že spory týkající se Smlouvy o EMS (a tedy aktů EMS) mohou být předloženy Soudnímu dvoru pouze v souladu s rozhodčím řízením (článek 273 SFEU) stanoveným čl. 37 odst. 3 Smlouvy o EMS²⁸, Soudní dvůr není příslušný k rozhodnutí na základě článku 263 SFEU o žalobě na neplatnost, která by byla podána proti aktu přijatému EMS.

84. Stejně tak vnitrostátní opatření přijatá pouze na základě memoranda o porozumění nepředstavují provedení unijního práva členskými státy, i když čl. 13 odst. 3 Smlouvy o EMS ve svém druhém pododstavci stanoví, že „memorandum o porozumění musí být [...] plně slučitelné s unijním právem“²⁹.

85. Nicméně, opatření, která jsou předmětem memoranda o porozumění přijatého v rámci EMS, byla rovněž až doposud předmětem více či méně podrobně rozhodnutí Rady, přijatého v rámci Smlouvy o FEU Radou³⁰, přičemž se jedná o postup pravděpodobně stanovený z důvodu obavy, že memorandum o porozumění není právně závazné.

86. Tato hypotéza je potvrzena rozhodnutími některých vnitrostátních soudů.

87. Symvoulio tis Epikrateias (Státní rada, Řecko) zejména rozhodla o prvním a druhém memorandu o porozumění podepsaných Řeckou republikou v letech 2010 a 2012, že nepředstavují mezinárodní smlouvy, neboť strany nenesou vzájemné povinnosti a nestanovily mechanismus, který by ukládal řeckým orgánům jejich provedení³¹. Podle Symvoulio tis Epikrateias (Státní rada) představovala tato memoranda pouze politický program, který dotčený členský stát plánoval provést proto, aby získal finanční pomoc³². Jinými slovy uvedená memoranda nebyla právně závaznými právními předpisy.

88. Aby Symvoulio tis Epikrateias (Státní rada) dospěl k tomuto závěru, vycházel ze skutečnosti, že pokud by memoranda o porozumění byla právně závazná, Rada by nepřijala rozhodnutí 2010/320³³.

89. V každém případě, tato rozhodnutí Rady určená členskému státu umožňují se domnívat, že vnitrostátní opatření přijatá k provedení závazků přijatých členským státem vůči EMS představují provedení unijního práva, a to i když memorandum o porozumění nepředstavuje akt unijního práva, ale tato opatření jsou převzata v rozhodnutí Rady přijatém po podepsání memoranda o porozumění.

28 — Viz rozsudek Pringle (C-370/12, EU:C:2012:756, body 170 až 176).

29 — Viz rovněž rozsudek Pringle (C-370/12, EU:C:2012:756, bod 174).

30 — Viz v případě Kyperské republiky rozhodnutí 2013/236, jehož čl. 2 odst. 6 písm. d) stanoví, že „[m]akroekonomický ozdravný program stanoví tato opatření a výstupy [...] přijetí opatření k minimalizaci nákladů na restrukturalizaci bank hrazených daňovými poplatníky“ Toto snížení nákladů pro daňového poplatníka nutně znamená účast vkladatelů a tedy punkcí bankovních vkladů. Viz rovněž v případě Řecké republiky, rozhodnutí Rady 2010/320/EU ze dne 8. června 2010 určené Řecku s cílem posílit a prohloubit fiskální dohled a vyzvat Řecko, aby učinilo opatření ke snížení schodku, která jsou považována za nezbytná pro nápravu situace nadměrného schodku (Úř. věst. L 145, s. 6), v pozměněném znění, jakož i rozhodnutí Rady 2011/734/EU ze dne 12. července 2011 určené Řecku s cílem posílit a prohloubit fiskální dohled a vyzvat Řecko, aby učinilo opatření ke snížení schodku, která jsou považována za nezbytná pro nápravu situace nadměrného schodku (Úř. věst. L 296, s. 38), v pozměněném znění.

31 — Viz Symvoulio tis Epikrateias (Státní rada) (plénium) 668/2012, bod 27 a Symvoulio tis Epikrateias (Státní rada) (plénium) 2307/2014, bod 19.

32 — Viz Symvoulio tis Epikrateias (Státní rada) (plénium) 668/2012, bod 27 a Symvoulio tis Epikrateias (Státní rada) (plénium) 2307/2014, bod 19.

33 — Viz Symvoulio tis Epikrateias (plénium) 668/2012, bod 27.

90. Jak rozhodl Tribunál v usneseních ADEDY a další v. Rada (T-541/10, EU:T:2012:626, bod 87) a ADEDY a další v. Rada (T-215/11, EU:T:2012:627, bod 99)³⁴, rozhodnutí přijatá Radou, která přebírají závazky přijaté v memorandu o porozumění členským státem v nesnázích, se nemohou bezprostředně dotýkat³⁵ jednotlivců ve smyslu čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU, což způsobuje nepřípustnost jejich žaloby na neplatnost.

91. Avšak vzhledem k tomu, že čl. 13 odst. 3 druhá odrážka Smlouvy o EMS stanoví, že opatření obsažená v memorandu o porozumění musí být „plně slučitelná“ s unijním právem a pokud jsou tato opatření převzata v rozhodnutích Rady, členské státy jsou povinny na základě čl. 19 odst. 1 druhého pododstavce SEU stanovit „prostředky nezbytné k zajištění účinné právní ochrany“, které umožní soudcům dotyčného členského státu položit Soudnímu dvoru předběžné otázky týkající se platnosti těchto rozhodnutí a v důsledku toho dotčeného makroekonomického ozdravného programu³⁶.

3. K nařízení č. 472/2013

92. To, co předchází, je posíleno, i když se nepoužije z hlediska časové působnosti na sporné prohlášení, přijetím nařízení č. 472/2013.

93. Toto nařízení má za cíl, jak uvádí jeho bod 3 jeho odůvodnění, „zakotvit plný soulad mezi rámcem Unie pro mnohostranný dohled zřízeným Smlouvou [FEU] a možnými podmínkami politiky vztahujícími se k finanční pomoci v právu Unie“, jinak řečeno, soudržnost mezi Smlouvou o EMS a Smlouvou o FEU.

94. Články 5 až 7 uvedeného nařízení podrobně upravují způsob, jakým Komise a ECB musí vykonávat funkce, které jsou jim svěřeny článkem 13 Smlouvy o EMS, upravují přijetí návrhu makroekonomického ozdravného programu (jiný název memoranda o porozumění uvedeného v čl. 13 odst. 3 Smlouvy o EMS) a jeho schválení Radou, přičemž pouze členské státy eurozóny mají hlasovací právo³⁷.

95. Na základě čl. 13 odst. 7 Smlouvy o EMS čl. 7 odst. 4 nařízení č. 472/2013 svěřuje trojce, a sice „Komisi v součinnosti s ECB a případně s MMF“ úkol sledovat pokrok dosažený členským státem při plnění memoranda o porozumění.

96. Stejným způsobem jako čl. 13 odst. 3 druhý pododstavec Smlouvy o EMS stanoví, že memorandum o porozumění musí být „plně slučitelné“ s unijním právem, čl. 7 odst. 1 poslední pododstavec nařízení č. 472/2013 ukládá, že makroekonomický ozdravný program musí být slučitelný s článkem 152 SFEU a s článkem 28 listiny.

34 — Nenapadená před Soudním dvorem.

35 — Pojmově nebylo nutné přezkoumat, zda byli žalobci osobně dotčeni, neboť podmínky jsou kumulativní. Domnívám se nicméně, že v těchto spisech žalobci nemohli být považováni ani za osobně dotčené.

36 — Pokud jde o projednávanou věc, je třeba uvést, že podle judikatury Anotato Dikastirio Kyprou (Nejvyšší soud Kyperské republiky) nemají vkladatelé dotčení punkcí jejich účtů právní zájem na podání žaloby na neplatnost proti nařízením č. 103 a č. 104, neboť tato nařízení se netýkají vztahů mezi státem a jednotlivci, ale jsou určena dotčeným bankám, a sice Laiki a Trapeza Kyprou (rozsudky Myrto Christodoulou a další proti Kentriki Trapeza Kyprou a další, věc č. 553/2013 a další, 7. června 2013, a Vias Dimitriou a další proti Kentriki Trapeza Kyprou a další, věc č. 1034/2013 a další, 9. října 2014). Podle této judikatury se vkladatelé na základě svého smluvního vztahu s bankou mohou domáhat náhrady škody proti bance u občanskoprávních soudů, ke kterémužto řízení lze povolát i Kyperskou republiku. V tomto kontextu by bylo možné položit otázku legality nařízení č. 103 a č. 104 a jejich slučitelnosti s unijním právem za účelem založení občanskoprávní odpovědnosti banky a státu. Na první pohled se mi to nezdá dostatečné proto, aby to bylo v souladu s požadavky článku 19 SEU.

37 — Viz článek 15 nařízení č. 472/2013.

97. V návaznosti na vstup nařízení č. 472/2013 v platnost bylo rozhodnutí 2013/236 určené Kyperské republice zrušeno a nahrazeno prováděcím rozhodnutím 2013/463, kterým byl znovu přijat makroekonomický ozdravný program obsažený v rozhodnutí 2013/236 „[z] důvodů jasnosti a právní jistoty³⁸“.

98. I když jednotlivci nemohou prokázat, že jsou bezprostředně dotčeni těmito prováděcími rozhodnutími³⁹, členské státy jsou v každém případě povinny na základě čl. 19 odst. 1 druhého pododstavce SEU stanovit „prostředky nezbytné k zajištění účinné právní ochrany⁴⁰“. Jak jsem vysvětlil v bodě 91 tohoto stanoviska, vnitrostátní soudy musí mít možnost podat Soudnímu dvoru žádost o rozhodnutí o předběžné otázce ohledně platnosti prováděcího rozhodnutí a slčitelnosti makroekonomického ozdravného programu se Smlouvou o FEU, obecnými právními zásadami Unie a listiny.

B – K prvnímu a třetímu důvodu kasačních opravných prostředků

1. Argumenty účastníků řízení

99. Prvním a třetím důvodem kasačních opravných prostředků Mallis a další tvrdí, že napadená usnesení jsou stížena vadou spočívající v nedostatku odůvodnění názoru Tribunálu týkajícího se orgánu, který ve skutečnosti a účinně rozhodl o punkci vkladů v bankách Laiki a Trapeza Kyprou nebo v každém případě způsobil nebo uložil, aby tato punkce byla provedena kyperskými orgány, zejména přijetím nařízení č. 103 a 104. Tribunál totiž nezohlednil skutečnost, že tato punkce vyplývá pouze z pravidel a podmínek uložených Kyperské republice Komisí a ECB prostřednictvím sporného prohlášení.

100. Mallis a další tvrdí, že Tribunál nepřezkoumal jejich tvrzení, že Euroskupinu nelze považovat pouze za diskusní fórum. Vzhledem k tomu, že Euroskupině nebyla svěřena ani delegována žádná z pravomocí Komise a ECB, je z toho třeba vyvodit, že představuje prostředek, kterým Komise a ECB přijímají rozhodnutí o zvláštních otázkách spojených s EMS nebo finanční stabilitou.

101. Mimoto podle Mallise a dalších je Komise a ECB „skutečným autorem“ sporného prohlášení. V tomto ohledu tvrdí, že Tribunál nemohl nepřihlédnout, jak učinil, k vlastnímu zjištění učiněnému v bodě 61 napadených usnesení, podle kterého sporné prohlášení obsahovalo formulace, „které by se mohly jevit jako kategorické“, ani k roli Komise a ECB v rámci Smlouvy o EMS, podle které Komise sjednává a podepisuje memorandum o porozumění a ve spojení s ECB dbá na provádění opatření stanovených tímto memorandumem dotýčným členským státem.

102. Komise tvrdí, že Mallis a další neurčují body napadených usnesení, které jsou stíženy vadou spočívající v nesprávném právním posouzení. První důvod kasačního opravného prostředku proto musí být považován za nepřipustný. Je v každém případě neopodstatněný, jelikož napadená usnesení jsou dostatečně odůvodněna.

103. Podle Komise Mallis a další v kasačních opravných prostředcích bez jakéhokoliv odůvodnění tvrdili, že sporné prohlášení představovalo v podstatě společné rozhodnutí ECB a Komise, které jednaly „prostřednictvím Euroskupiny“. Toto tvrzení bylo zamítnuto Tribunálem prostřednictvím podrobné argumentace.

38 — Bod 6 odůvodnění prováděcího rozhodnutí 2013/463.

39 — Viz bod 90 tohoto stanoviska.

40 — Viz poznámka pod čarou 36 tohoto stanoviska.

104. Argument, podle kterého Tribunál nepřezkoumal skutečnost, že Kyperská republika a zejména guvernér KCB pouze uplatnili rozhodnutí Euroskupiny, je neúčinný, neboť je založen na chybném předpokladu, že sporné prohlášení bylo přijato Komisí a ECB. V každém případě se jedná o nepřípustný a irelevantní argument, neboť nemá žádný vztah s posouzením Tribunálu týkajícím se legality napadeného aktu.

105. ECB podotýká, že Mallis a další se snaží zpochybnit faktické závěry Tribunálu. Mimoto není pochyb o tom, že toto posouzení skutkového stavu není stíženou vadou spočívající v nesprávném právním posouzení, jelikož tvrzení Mallise a dalších nejsou podle ECB podložena konkrétním odůvodněním nebo judikaturou.

106. ECB se domnívá, že v každém případě Mallis a další v kasačních opravných prostředcích nepředkládají sebemenší argumentaci k podložení svého tvrzení, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když rozhodl, že Komise a ECB nejsou skutečnými autory sporného rozhodnutí, když se omezují na opakování argumentů, které byly zamítnuty Tribunálem.

2. Posouzení

107. Vzhledem k tomu, že první a třetí důvod kasačních opravných prostředků směřují právě ke zpochybnění zjištění Tribunálu, který uvádí, že sporné prohlášení není přičitatelné ani Komisi ani ECB, je třeba je posoudit společně s tím, že je třeba se domnívat, že se dostatečně týkají bodů 41 až 50 napadených usnesení.

108. Ve věci samé mě poznámky obsažené v bodech 54 až 82 tohoto stanoviska vedou k závěru, že sporné prohlášení nelze přičítat Komisi nebo ECB a že se v tomto ohledu Tribunál nedopustil žádného nesprávného právního posouzení. Komise a ECB totiž vystupují v rámci tohoto postupu pouze jako zmocněnci rady guvernérů EMS ke sjednání, dohledu a podpisu memoranda o porozumění na základě zmocnění. Navíc, jak uvádí Tribunál v bodě 43 napadených usnesení, z pravidel týkajících se Euroskupiny, ani ze skutečností nevyplývá, že by „tato entita získala delegovanou pravomoc Komise nebo ECB, ani že by tyto orgány mohly vykonávat kontrolní pravomoci vůči Euroskupině nebo vůči ní vydávat doporučení, či tím méně závazné pokyny“.

109. S přihlédnutím k tomu se táží (i když to nemění nic na tom, jak navrhuji posoudit dotčené kasační opravné prostředky), zda neměl Tribunál bez dalšího prohlásit žalobu za nepřípustnou, jelikož byla jasně podána proti Komisi a ECB za účelem zrušení aktu Euroskupiny.

110. Jak rozhodl Tribunál v bodě 36 napadených usnesení, „je-li v žalobě nesprávně označena žalovaná strana, která není autorem napadeného aktu, nemá to za následek nepřípustnost žaloby, pokud žaloba obsahuje údaje, které umožňují jednoznačně určit stranu, proti které je podána, jako je označení napadeného aktu a jeho autor“.

111. Je skutečností, že Soudní dvůr prohlásil za přípustnou žalobu podanou proti Evropské investiční bance (EIB), a nikoliv proti její radě guvernérů v době, kdy na základě čl. 180 písm. b) Smlouvy o EHS byl Soudní dvůr příslušný k rozhodování sporů týkajících se rozhodování rady guvernérů EIB⁴¹. Rozhodl, že „úvod žaloby sice uvádí Banku jako žalovanou, žaloba však odkazuje výslovně na čl. 180 písm. b) Smlouvy o EHS a v úvodu uvádí, že jejím předmětem je ‚zrušení rozhodnutí rady guvernérů banky‘. Tyto skutečnosti umožňují jednoznačně konstatovat, že žaloba je podána proti radě guvernérů jako dotčenému orgánu Banky a že žaloba splňuje požadavky čl. 38 odst. 1 jednacího řádu“⁴².

41 — Viz usnesení Komise v. EIB (85/86, EU:C:1986:292)

42 — Viz usnesení Komise v. EIB (85/86, EU:C:1986:292, bod 6).

112. V nedávné době Soudní dvůr prohlásil za přípustnou žalobu na neplatnost proti směrnici Parlamentu a Rady podanou Španělským královstvím, ale podanou výlučně proti Radě⁴³. Soudní dvůr rozhodl, že „je možné z označení [směrnice 2002/15/EU] ‚Evropského parlamentu a Rady‘ uvedeného v původní verzi žaloby jako předmět žaloby na neplatnost přinejmenším nepřímou dovodit, že žalovanými jsou jak Parlament, tak Rada a nepochybně z něj vyplývá, že žalobce měl od počátku v úmyslu směřovat žalobu proti oběma orgánům“⁴⁴.

113. Navíc Španělské království opravilo žalobu ve lhůtě pro podání žaloby, aby určilo Parlament a Radu jako žalované, a Parlament se tedy mohl účastnit řízení a obhajovat se.

114. Nedomnívám se, že projednávaná věc obsahuje „pochybení“ typu zjištěného v usnesení Komise v. EIB (85/86, EU:C:1986:292), jakož i v rozsudku Španělsko a Finsko v. Parlament a Rada (C-184/02 a C-223/02, EU:C:2004:497), které nezabránilo ve věcech, ve kterých bylo vydáno toto usnesení a tento rozsudek, opravit žalobu. Navíc, jak vyplývá z bodu 37 napadených usnesení, Mallis a další trvali na svém rozhodnutí podat své žaloby proti Komisi a ECB, a nikoliv proti Euroskupině.

115. Tribunál sice tudíž nemohl použít na projednávanou věc pojem „pochybení“, který uvádí v bodě 36 napadených usnesení⁴⁵, aby mohl posoudit přičitatelnost sporného prohlášení Komisi a ECB, avšak mohl za tímto účelem vycházet z jiné judikatury Soudního dvora⁴⁶.

116. V bodě 14 rozsudku Parlament v. Rada a Komise (C-181/91 a C-248/91, EU:C:1993:271) Soudní dvůr rozhodl, že „nestačí, aby akt byl kvalifikován jako ‚rozhodnutí členských států‘ proto, aby se vymkl přezkumu zavedenému článkem [263 SFEU]. Za tímto účelem je dále třeba přezkoumat, zda dotčený akt není, s ohledem na jeho obsah a veškeré okolnosti, za nichž byl přijat, ve skutečnosti rozhodnutím Rady“. Z toho vyplývá, že jelikož Euroskupina není institucí nebo subjektem Unie, Tribunál mohl na tomto základě přezkoumat v bodech 38 až 50 napadených usnesení přičitatelnost sporného prohlášení Komisi a ECB.

117. V důsledku toho, pokud by došlo k nesprávnému právnímu posouzení v odůvodnění analýzy Tribunálu z hlediska přičitatelnosti sporného prohlášení Komisi a ECB, tuto analýzu by bylo možné provést a založit na jiném důvodu.

118. Je třeba v každém případě první a třetí důvod kasačních opravných prostředků zamítnout jako neopodstatněné.

C – K druhému důvodu kasačních opravných prostředků

1. Argumenty účastníků řízení

119. V rámci druhého důvodu kasačních opravných prostředků se Mallis a další domnívají, že Tribunál nesprávně odmítl jejich tvrzení, že sporné prohlášení je napadnutelným aktem, jelikož má právní účinky a vyvolalo právní a skutkovou situaci, ve které se navrhovatelé ocitli. Tribunál kromě toho zastával svévolné tvrzení, že pouze Kyperská republika je odpovědná za punkci vkladů.

43 — Viz rozsudek Španělsko a Finsko v. Parlament a Rada (C-184/02 a C-223/02, EU:C:2004:497).

44 — Viz rozsudek Španělsko a Finsko v. Parlament a Rada (C-184/02 a C-223/02, EU:C:2004:497, bod 17).

45 — Viz bod 110 tohoto stanoviska.

46 — Viz body 19 a 20 rozsudku Parlament v. Rada a Komise (C-181/91 a C-248/91, EU:C:1993:271), ve kterých Soudní dvůr zamítl argument, že skutečnost, že byla Komise pověřena správou zvláštní podpory pro Bangladéš, stačila proto, aby bylo Radě přičteno rozhodnutí zástupců členských států, které tuto podporu poskytlo, neboť „[č]lánek 155 čtvrtá odrážka Smlouvy o [ES] totiž nebrání členským státům, aby svěřily Komisi úkol dbát na koordinaci kolektivního jednání jejich jménem na základě aktu jejich zástupců v rámci Rady“.

120. Komise tvrdí, že tento důvod kasačních opravných prostředků není opodstatněný, neboť Tribunál uvedl podrobně důvody, proč napadený akt nemůže mít právní účinky vůči třetím osobám. To vyplývá, jak správně uvádí Tribunál, jak z ustanovení upravujících fungování Euroskupiny, která ji neopravňuje k přijetí právně závazných aktů, tak i ze znění sporného prohlášení, které je čistě informativní povahy.

121. ECB tvrdí, že navrhovatelé nepředložili přesný argument, aby prokázali, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když se domníval, že Euroskupina nemá pravomoc přijímat závazná opatření, a tedy pojmově, že její prohlášení neměla právní účinky vůči třetím osobám ve smyslu článku 263 SFEU. Mimoto ECB připomíná, že kasační opravný prostředek musí uvádět přesně dovolávané důvody a právní argumenty. Mallis a další se přitom omezují na tvrzení, že Tribunál měl vyložit odlišně výše uvedené části, a nepředkládají právní argument v tomto ohledu. Tento důvod by proto měl být rovněž odmítnut jako zjevně nepřipustný.

2. Posouzení

122. Je třeba připomenout, že „podle ustálené judikatury důvody namířené proti nadbytečnému odůvodnění rozhodnutí Tribunálu nemohou zapříčinit zrušení tohoto rozhodnutí, a jsou tudíž irelevantní“⁴⁷.

123. Vzhledem k tomu, že posouzení Tribunálu týkající se této otázky v bodech 51 až 62 napadených usnesení bylo provedeno pouze „pro doplnění“, druhý důvod kasačních opravných prostředků, i kdyby byl opodstatněný, by nemohl způsobit zrušení napadených usnesení.

124. Jedná se tudíž o neúčinný důvod, který je třeba zamítnout.

125. Avšak s cílem podat vyčerpávající vysvětlení a s odkazem na body 54 až 67 tohoto stanoviska nad rámec mého uvažování o postavení Euroskupiny jako instituce nebo subjektu Unie ve smyslu čl. 263 prvního pododstavce SFEU se mi nezdá, že by se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když rozhodl, že sporné prohlášení nemohlo mít právní účinky vůči třetím osobám.

126. Jak uvádí Tribunál v bodě 61 napadených usnesení (který hovoří o „formulacích, které by se mohly jevit jako kategorické“), znění a obsah sporného rozhodnutí nejsou zcela v souladu s definicí a posláními Euroskupiny, které jsou uvedeny v protokolu č. 14, a sice neformální uskupení ministrů členských států eurozóny, „aby mohli diskutovat o otázkách spojených se zvláštní odpovědností, kterou [tyto členské státy] sdílejí v oblasti jednotné měny“.

127. Odkazují zejména na části sporného prohlášení, ve kterých Euroskupina uvádí, že se dohodla s kyperskými orgány na základních prvcích makroekonomického ozdravného programu a že je, jakož i Komisi, ECB a MMF vyzvala, aby dokončily memorandum o porozumění, které tyto prvky přebírá⁴⁸.

128. Těmito základními prvky převzatými ve sporném prohlášení, jakož i v jeho příloze byla záruka za bankovní vklady do výše 100 000 eur, restrukturalizace Laiki, rozdělení Laiki na dobrou a špatnou banku, převzetí dobré banky Trapeza Kyprou a účast vkladatelů na oddlužení těchto dvou bank do výše nezajištěných částek⁴⁹, přičemž legalitu tohoto posledního prvku zpochybnili Mallis a další žalobami na neplatnost před Tribunálem.

47 — Usnesení *Schneider Electric v. Komise* (C-188/06 P, EU:C:2007:158, bod 64). Viz rovněž v tomto smyslu rozsudky *Dansk Rørindustri a další v. Komise* (C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, bod 148) a *OHIM v. Celltech* (C-273/05 P, EU:C:2007:224, body 56 a 57), jakož i usnesení *Piau v. Komise* (C-171/05 P, EU:C:2006:149, bod 86).

48 — „Euroskupina uzavřela dohodu s kyperskými orgány o základních prvcích budoucího makroekonomického ozdravného programu. Tato dohoda je podporována všemi členskými státy, jejichž měnou je euro, jakož i třemi [Komise, ECB a MMF] [...]. Euroskupina vyzývá kyperské orgány a Komisi ve spojení s ECB a MMF, aby do začátku [měsíce dubna] dokončily memorandum o porozumění na úrovni dotčených služeb [...]“.

49 — Viz body 30 a 31 tohoto stanoviska.

129. Nicméně Euroskupina uvedla, že „vítá“ plán na restrukturalizaci finančního sektoru Kyperské republiky, „bere na vědomí“ závazky přijaté kyperskými orgány a „očekává“, že rada guvernérů EMS v krátké lhůtě schválí návrh dohody na poskytnutí finanční pomoci, tedy řeč, která značí nedostatek rozhodnutí s právně závaznými účinky.

130. Kromě toho, uvádím skutečnost, že sporné prohlášení bylo přijato dne 25. března 2013 po zamítnutí návrhu zákona, který ukládal daň z bankovních vkladů Kyperské republiky, dne 19. března 2013 kyperským parlamentem, což byla podmínka, kterou Euroskupina uvedla ve svém prohlášení ze dne 16. března 2013, když měla za to, že poskytnutí finanční pomoci Kyperské republiky bylo v zásadě odůvodněné⁵⁰.

131. Uvádím rovněž skutečnost, že kyperské orgány neprodleně přijaly další vnitrostátní opatření, která umožňovala provedení politické dohody ve sporném prohlášení. Půjde o bankovní vklady u Laiki a Trapeza Kyprou byla totiž stanovena nařízením č. 103 a č. 104 přijatými KCB, která vstoupila v platnost dne 29. března 2013⁵¹.

132. Tento sled sice prokazuje, že Euroskupina má nepochybně značnou politickou váhu a členské státy se považují za zavázané dohodami uzavřenými v tomto fóru. Nicméně toto nestačí pro závěr, že sporné prohlášení má závazné právní účinky vůči třetím osobám ve smyslu judikatury Soudního dvora.

133. Sdílím proto poznámku Tribunálu v bodě 61 napadených usnesení, podle které nemohou být opatření přijatá Euroskupinou „vykládána izolovaně, nýbrž musí být naopak zasazena do kontextu, ze kterého jasně vyplývá čistě informativní obsah [sporného] prohlášení“.

134. Je tomu jinak v případě ustanovení čl. 2 odst. 6 písm. d) rozhodnutí 2013/236 a v případě ustanovení čl. 2 odst. 5 písm. c) prováděcího rozhodnutí 2013/463⁵², která provádějí závazek Kyperské republiky podmínit bankovní vklady právně závaznou povinností. Tato ustanovení však nejsou projednávány kasačními opravnými prostředky dotčena.

135. Z těchto důvodů je třeba zamítnout druhý důvod kasačních opravných prostředků Mallise a dalších.

D – Ke čtvrtému důvodu kasačních opravných prostředků

1. Argumenty účastníků řízení

136. Čtvrtým důvodem kasačních opravných prostředků Mallis a další napadají svou povinnost k náhradě nákladů řízení v prvním stupni a tvrdí, že pokud by kasačnímu opravnému prostředku bylo vyhověno, neměla by jim být uložena povinnost k náhradě nákladů řízení vynaložených v prvním stupni.

137. Komise tvrdí, že návrh na uložení náhrady nákladů řízení je nesprávně navrhovateli předložen jako důvod kasačního opravného prostředku.

138. ECB tvrdí, že cílem tohoto důvodu je zpozdít výkon napadených usnesení a v tomto ohledu připomíná, že podle článku 278 SFEU a čl. 60 prvního pododstavce statutu Soudního dvora nemá kasační opravný prostředek odkladný účinek.

50 — Viz body 25 až 29 tohoto stanoviska.

51 — Viz body 32 až 35 tohoto stanoviska.

52 — Obdobně viz *Symvoulio tis Epikrateias* (Státní rada) (plénium) 668/2012, bod 27 a *Symvoulio tis Epikrateias* (Státní rada) (plénium) 2307/2014, bod 19, jakož i body 86 až 88 tohoto ustanovení.

2. Posouzení

139. Jak Soudní dvůr rozhodl v bodě 65 usnesení *Schmoldt a další v. Komise* (C-342/04 P, EU:C:2005:562), „na základě čl. 58 druhého pododstavce statutu Soudního dvora ‚opravný prostředek jen proti určení výše náhrady nákladů řízení není přípustný‘. Mimoto podle ustálené judikatury v případech, že všechny ostatní důvody kasačního opravného prostředku byly zamítnuty, musí být návrhová žádání týkající se namítané protiprávnosti rozhodnutí Tribunálu o náhradě nákladů řízení odmítnuta jako nepřipustná na základě tohoto ustanovení⁵³“.

140. Vzhledem k tomu, že se čtvrtý důvod kasačních opravných prostředků týká pouze náhrady nákladů řízení a ostatní důvody musí být zamítnuty, je třeba rovněž odmítnout čtvrtý důvod jako nepřipustný.

VII – Závěry

141. S ohledem na předcházející úvahy navrhuji Soudnímu dvoru, aby:

- zamítl kasační opravné prostředky a
- uložil Konstantinosovi Mallisovi, Elli Konstantinou Malli, Tameio Pronoias Prosopikou Trapezis Kyprou, Petrosu Chatzithomaovi, Elenitsa Chatzithoma, Lella Chatziioannou a Marinosu Nikolaouovi povinnost k náhradě vlastních nákladů řízení, jakož i povinnost nahradit rovným dílem náklady řízení vynaložené Komisí a ECB.

53 — Viz rovněž v tomto smyslu rozsudky *Henrichs v. Komise* (C-396/93 P, EU:C:1995:280, body 65 a 66); *Komise a Francie v. TF1* (C-302/99 P a C-308/99 P, EU:C:2001:408, bod 31); *Freistaat Sachsen a další v. Komise* (C-57/00 P a C-61/00 P, EU:C:2003:510, bod 124), jakož i *Tralli v. ECB* (C-301/02 P, EU:C:2005:306, bod 88).